

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 11 февруари 2025 г.
(OR. en)

5730/25

Междуетноститутитионално досие:
2025/0007(NLE)

ECOFIN 97
UEM 46
FIN 109

ЗАКОНОДАТЕЛНИ АКТОВЕ И ДРУГИ ПРАВНИ ИНСТРУМЕНТИ

Относно:	РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА за изменение на Решението за изпълнение от 13 юли 2021 г. за одобряване на оценката на плана за възстановяване и устойчивост на Латвия
----------	--

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

от ...

**за изменение на Решението за изпълнение от 13 юли 2021 г.
за одобряване на оценката на плана за възстановяване и устойчивост на Латвия**

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост¹, и по-специално член 20, параграф 1 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

¹ ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>.

като има предвид, че:

- (1) След представянето на националния план за възстановяване и устойчивост (ПВУ) от Латвия на 30 април 2021 г. Комисията предложи своята положителна оценка на Съвета. На 13 юли 2021 г. Съветът одобри положителната оценка с решение за изпълнение (наричано по-нататък „Решението за изпълнение на Съвета от 13 юли 2021 г.“)². Решението за изпълнение на Съвета от 13 юли 2021 г. беше изменено с Решение за изпълнение на Съвета от 8 декември 2023 г.³
- (2) На 18 декември 2024 г. Латвия отправи мотивирано искане до Комисията да направи предложение за изменение на Решението за изпълнение на Съвета от 13 юли 2021 г. в съответствие с член 21, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/241 с мотива, че ПВУ вече е частично неизпълним поради обективни обстоятелства. На това основание Латвия представи изменен ПВУ.

Изменения на основание член 21 от Регламент (ЕС) 2021/241

- (3) Измененията на ПВУ, представени от Латвия поради обективни обстоятелства, се отнасят до 28 мерки.

² Вж. документи ST 10157/21, ST 10157/21 ADD 1 на <http://register.consilium.europa.eu>.

³ Вж. документи ST 15569/23, ST 15569/23 ADD 1 на <http://register.consilium.europa.eu>.

- (4) Латвия обясни, че са били изменени 10 мерки с цел да се приложат по-добри алтернативи, за да се постигне първоначалната амбиция на мярката. Това се отнася до: цел 4, ключов етап 5а и описанието на мярка 1.1.1.г. (Екологизиране на градската транспортна система на Рига) по компонент 1 (Изменение на климата и устойчивост на околната среда); цел 43, цел 44, ключов етап 44а и описанието на мярка 2.2.1.1.i. (Подкрепа за създаването на центрове за цифрови иновации и регионални звена за контакт), цел 50, цел 51, цел 52 и описанието на мярка 2.2.1.4.i. (Финансови инструменти за улесняване на цифровата трансформация на икономическите оператори), цел 71, цел 72 и описанието на мярка 2.3.2.1.i. (Цифрови умения за гражданите) и ключов етап 74, цел 75, цел 76 и описанието на мярка 2.3.2.2.i. (Развитие на умения и способности в областта на цифровата трансформация на държавното и местното управление), всички по компонент 2 (Цифрова трансформация); ключов етап 115, ключов етап 116, цел 117 и описанието на мярка 3.1.2.1.i. (Мерки за насърчаване на достъпа до обществени услуги и заетостта за хората с увреждания) по компонент 3 (Намаляване на неравенството); цел 193 и цел 194 по мярка 6.2.1.3.i. (Създаване на единен център за обучение за придобиване на квалификация на съдии, съдебни служители, прокурори, помощник-прокурори и специализирани следователи) (междудисциплинарни въпроси), ключов етап 200, цел 201 и описанието на мярка 6.3.1.1.i. (Открита, прозрачна, справедлива и отговорна публична администрация) и ключов етап 202, цел 203 и описанието на мярка 6.3.1.2.i. (Професионализация на публичната администрация и изграждане на административен капацитет и капацитет) всички по компонент 6 (Върховенство на закона); и цел 224 по мярка 7.3.i. (Актуализиране, цифровизиране и гарантиране на електропреносните и разпределителните мрежи) по компонент 7 (REPowerEU).

Въз основа на това Латвия поиска горепосочените мерки, включително съответните ключови етапи и цели, да бъдат изменени. Освен това Латвия поиска цел 4 от мярка 1.1.1.1.i. (Конкурентоспособен железопътен пътнически транспорт в рамките на общата система за обществен транспорт на град Рига) и упоменаването „Бърза автобусна транзитна линия, дълга 5,3 km“ по ключов етап 5а по мярка 1.1.1.2.i. (Екологични подобрения на системата за обществен транспорт на град Рига) по компонент 1 (Изменение на климата и устойчивост на околната среда) да бъдат премахнати. Решението за изпълнение на Съвета от 13 юли 2021 г. следва да бъде съответно изменено.

- (5) Латвия обясни, че са били изменени 13 мерки, за да се приложи по-добра алтернатива, с цел да се намали административната тежест, като същевременно се постигнат целите на мерките. Това се отнася до: описанието на мярка 1.2.1.5.i (Модернизация на електропреносните и електроразпределителните мрежи) и мярка 1.3.1.g. (Адаптиране на системата за управление на бедствия към изменението на климата, спасителни операции и услуги за бързо реагиране), и двете по компонент 1 (Изменение на климата и устойчивост на околната среда); цели 47, 48 и 49 и описанието на мярка 2.2.1.3.i. (Подкрепа за въвеждането на нови продукти и услуги в бизнеса), ключов етап 57, ключов етап 57а и описанието на мярка 2.3.1.g (Разработване на устойчива и социално отговорна рамка за подкрепа на ученето за възрастни), цел 79 и описанието на мярка 2.3.2.3.i (Преодоляване на цифровото разделение за социално уязвимите учащи и образователните институции) и цел 83 по мярка 2.4.1.2.i. (Разработване на инфраструктура за широколентова мрежа или мрежа с много голям капацитет „последна миля“), всички по компонент 2 (Цифрова трансформация);

цел 108 по мярка 3.1.1.6.i. (Закупуване на превозни средства с нулеви емисии за изпълнение на общински функции и свързаните с тях услуги) и описанието на мярка 3.1.2.5.i. (Участие на пазара на труда на безработни, търсещи работа лица и лица, изложени на риск от безработица), и двете по компонент 3 (Намаляване на неравенството); цели 141 и 142 по мярка 4.1.1.3.i. (Подкрепа за укрепване на здравната инфраструктура на доставчиците на вторични амбулаторни услуги) по компонент 4 (Здраве); цел 155, ключов етап 156 и описанието на мярка 5.1.1.1.i. (Разработване и непрекъснато функциониране на цялостен модел на управление на системата за иновации), ключов етап 160, цел 162 и описанието на мярка 5.2.1.g. (Реформа на висшето образование и високи научни постижения и управление) и цели 164 и 165 и описанието на мярка 5.2.1.1.i. (Безвъзмездни средства за научноизследователска и развойна дейност и консолидиране), всички по компонент 5 (Икономическа трансформация и реформа на производителността); и ключов етап 187 и описанието на мярка 6.2.1.1.i. (Създаване на център за иновации в областта на борбата с изпирането на пари с цел подобряване на идентифицирането на изпирането на пари) по компонент 6 (Върховенство на закона). Въз основа на това Латвия поиска ненужната обща информация или процедурните елементи, които не допринасят за постигането на целите на мерките, да бъдат премахнати, да бъде пояснено, че някои елементи са свързани с целите или контекста на мерките и описанията на мерките или на ключовите етапи и целите, които водят до неоправдана административна тежест спрямо постигането на целите на съответните мерки да бъдат опростени. Решението за изпълнение на Съвета от 13 юли 2021 г. следва да бъде съответно изменено.

- (6) Латвия обясни, че две мерки вече не могат да бъдат изпълнени в конкретните срокове, предвидени в първоначалния ПВУ, поради промени в пазарното търсене, като се взема предвид, че броят на получените предложения спрямо очакванията на органите, преди да започнат да отправят поканите, не е бил достатъчен. Това засяга цел 63, цел 64 и описанието на мярка 2.3.1.2.i. (Развитие на цифровите умения на предприятията) по компонент 2 (Цифрова трансформация); и цели 122 и 123 и описанието на мярка 3.1.2.3.i. (Устойчивост и непрекъснатост на услугата за дългосрочни социални грижи) по компонент 3 (Намаляване на неравенството). Въз основа на това Латвия поиска изискваното ниво на изпълнение на цел 63 и цел 64 по мярка 2.3.1.2.i. (Развитие на цифровите умения на предприятията) да бъде понижено. Освен това Латвия поиска изискваното ниво на изпълнение на цели 122 и 123 по мярка 3.1.2.3.i. (Устойчивост и непрекъснатост на услугата за дългосрочни социални грижи) да бъде понижено. Латвия поиска описанието на мярката и цели 122 и 123 да бъдат изменени, като се намалят броят на договорите, които трябва да бъдат сключени от Централната агенция за финансиране и договаряне, и броят на лицата, на които трябва да се предоставят дългосрочни грижи. Вследствие на премахването на мерки съгласно член 21 от Регламент (ЕС) 2021/241 Латвия поиска да използва ресурсите, освободени в резултат на премахването на мерките и понижаването на нивото на изпълнение, за да добави три нови мерки и да повиши нивото на изпълнение на една мярка. Това се отнася до ключов етап 4 и ключов етап 4а по мярка 1.1.1.i. (Подобряване на градската транспортна инфраструктура на Рига) по компонент 1 (Изменение на климата и устойчивост на околната среда);

цел 50 и цел 51 по мярка 2.2.1.4.i. (Финансови инструменти за улесняване на цифровата трансформация на икономическите оператори) по компонент 2 (Цифрова трансформация); ключови етапи 109а и 109б по мярка 3.1.1.7.i. (Заеми за строителните предприемачи за изграждането на жилища с нисък наем) по компонент 3 (Намаляване на неравенството); и цел 130а по мярка 3.1.2.6.i. (Улесняване на наличието на техническа помощ) по компонент 3. На тази основа Латвия поиска да повиши нивото на изпълнение на ключов етап 4, като замести цел 4 с ключов етап 4 и като въведе позоваване на подписването на договори за новата инвестиция във връзка с модернизирането на централната железопътна гара на Рига, както и да добави ключов етап 4а, за да отрази завършването на строителните дейности по тази инвестиция. Във връзка с това Латвия поиска да повиши нивото на необходимото изпълнение, като се измени описанието на мярка 1.1.1.i. (Подобряване на градската транспортна инфраструктура на Рига) по компонент 1 (Изменение на климата и устойчивост на околната среда) и като се добавят инвестициите в транспортния сектор, отнасящи се до модернизирането на централната железопътна гара на Рига. Наред с това Латвия поиска нивото на изпълнението на цел 50 и цел 51 по мярка 2.2.1.4.i. (Финансови инструменти за улесняване на цифровата трансформация на икономическите оператори) по компонент 2 (Цифрова трансформация) да бъде повишено. Освен това Латвия поиска да бъдат добавени ключов етап 109а и ключов етап 109б и мярка 3.1.1.7.i. (Заеми за строителните предприемачи за изграждането на жилища с нисък наем) по компонент 3 (Намаляване на неравенството). Мярка 3.1.1.7.i. (Заеми за строителните предприемачи за изграждането на жилища с нисък наем) допринася за постигането на специфична за държавата препоръка 3.2 от 2019 г. за съсредоточаване на свързаната с инвестициите икономическа политика върху предоставянето на жилища на достъпни цени.

Освен това тази нова мярка е обоснована от дългия срок до падежа (30 години) на заемите, за които се отнася, малкия размер на мярката (29 милиона евро, което представлява 1,5 % от ПВУ), ограничения капиталов пазар в Латвия, в рамките на който алтернативните източници на финансиране са ограничени за този вид дългосрочни проекти, и социалната насоченост на мярката, при която дългосрочното финансиране за такива социални мерки е сравнително по-ниско, отколкото за мерки в други области на политиката. В допълнение, Латвия поиска да бъдат добавени цел 130a и мярка 3.1.2.6.i. (Улесняване на наличието на техническа помощ) по компонент 3 (Намаляване на неравенството). Решението за изпълнение на Съвета от 13 юли 2021 г. следва да бъде съответно изменено.

- (7) Комисията счита, че изложените от Латвия мотиви обосновават измененията съгласно член 21, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/241. Решението за изпълнение на Съвета от 13 юли 2021 г. следва да бъде съответно изменено.

Разпределение на ключовите етапи и целите

- (8) Разпределението на ключовите етапи и целите по траншове следва да бъде изменено, за да се вземат предвид измененията на ПВУ и примерният график, представен от Латвия.

Коригиране на технически грешки

- (9) В текста на Решението за изпълнение на Съвета от 13 юли 2021 г. бяха открити пет технически грешки, които засягат една цел, един ключов етап и четири мерки по четири компонента. Решението за изпълнение на Съвета от 13 юли 2021 г. следва да бъде изменено, за да се коригират въпросните технически грешки, които не отразяват съдържанието на ПВУ, представен на Комисията на 30 април 2021 г., както беше договорено между Комисията и Латвия. Тези техническа грешки се отнасят до цел 33 по мярка 2.1.2.1.i. (Централизиран платформи, системи и споделени услуги) по компонент 2 (Цифрова трансформация), ключов етап 94 по мярка 3.1.1.3.i. (Инвестиции в публичната инфраструктура за разработване на промишлени паркове в регионите) по компонент 3 (Намаляване на неравенството) и описанията на следните мерки: мярка 1.2.1.3.i. (Подобряване на общинските сгради и инфраструктура чрез насърчаване на прехода към технологии за енергия от възобновяеми източници и подобряване на енергийната ефективност) по компонент 1 (Изменение на климата и устойчивост на околната среда), мярка 3.1.1.3.i. (Инвестиции в публичната инфраструктура за разработване на промишлени паркове в регионите) и мярка 3.1.2.4.i. (Синергично развитие на социалните и професионалните рехабилитационни услуги за насърчаване на устойчивостта на хората с функционални увреждания) по компонент 3 (Намаляване на неравенството), и мярка 4.1.1.2.i. (Подкрепа за укрепване на здравната инфраструктура на университетските и регионалните болници) по компонент 4 (Здраве). Упоменатите корекции не засягат изпълнението на съответните мерки.

Оценка на Комисията

- (10) Комисията оцени изменения ПВУ спрямо критериите за оценка, определени в член 19, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/241.

Ненанасяне на значителни вреди

- (11) В съответствие с член 19, параграф 3, буква г) от Регламент (ЕС) 2021/241 и критерий 2.4 от приложение V към същия регламент се очаква измененият ПВУ да гарантира, че никоя от мерките (рейтинг „А“) за изпълнение на реформите и инвестиционните проекти, включени във въпросния ПВУ, не нанася значителни вреди на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета⁴ („принцип за ненанасяне на значителни вреди“).
- (12) Измененият ПВУ е оценен като съответстващ на принципа за ненанасяне на значителни вреди в съответствие с методиката, съдържаща се в техническите насоки, предоставени в Известието на Комисията, озаглавено „Технически насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ съгласно Регламента за Механизма за възстановяване и устойчивост“⁵. Комисията заключи, че за всички изменени и нови мерки предоставената от Латвия информация доказва спазване на този принцип.

⁴ Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 г. за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088 (ОВ L 198, 22.6.2020 г., стр. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/852/oj>).

⁵ ОВ C 58, 18.2.2021 г., стр. 1.

Принос към екологичния преход, включително биологичното разнообразие

- (13) В съответствие с член 19, параграф 3, буква д) от Регламент (ЕС) 2021/241 и критерий 2.5 от приложение V към същия регламент измененият ПБУ съдържа мерки, които допринасят в голяма степен (рейтинг „А“) за екологичния преход, включително за биологичното разнообразие, или за преодоляване на предизвикателствата, които произтичат от него. Мерките в подкрепа на целите в областта на климата възлизат на сума, която представлява 38,14 % от общия размер на разпределените по изменения ПБУ средства и 100 % от общите прогнозни разходи за мерките, включени в главата за REPowerEU, изчислена в съответствие с методиката от приложение VI към Регламент (ЕС) 2021/241. В съответствие с член 17 от посочения регламент измененият ПБУ е съобразен с информацията, включена в националния план в областта на енергетиката и климата за периода 2021—2030 г.
- (14) Вследствие на предложените изменения на ПБУ приносът към целите в областта на климата намаля от 41,51 % преди измененията на 38,14 % понастоящем. Намаляването на приноса към целите в областта на климата отразява премахването на инвестиция по мярка 1.1.1.1.i. (Инвестиция: конкурентоспособен железопътен пътнически транспорт в рамките на общата система за обществен транспорт на град Рига) по компонент 1 (Изменение на климата и устойчивост на околната среда) и замяната ѝ с нова инвестиция в ПБУ за подпомагане на развитието на мултимодална система на обществения транспорт в Рига, при която железопътният пътнически транспорт ще бъде основният вид транспорт. Промяната се състои в премахване на една инвестиция, при която преди приносът за целите в областта на климата беше 100 %, и замяната ѝ с нова инвестиция, при която приносът е 40 %.

Оценка на разходите

- (15) В съответствие с член 19, параграф 3, буква и) от Регламент (ЕС) 2021/241 и критерий 2.9 от приложение V към същия регламент обосновката в изменения ПВУ за размера на прогнозните общи разходи по ПВУ е в умерена степен (рейтинг „В“) разумна и реалистична, съответства на принципа за ефективност на разходите и е съизмерима с очакваното въздействие върху националната икономика и обществото.
- (16) Информацията за разходите, която Латвия предостави за изменения ПВУ, е подробна и добре обоснована. Освен това Латвия представи отделни документи, включително по-подробни описания на методиката, на която се основават изчисленията на разходите, и обяснения за това как предишните проекти са свързани с прогнозните разходи за новите мерки като документация, както и за допълняемостта на финансирането от Съюза, когато е приложимо. Оценката на прогнозните разходи и на подкрепящата информация показва, че по-голямата част от разходите за новите мерки са добре обосновани, разумни и реалистични и не включват разходи, обхванати от съществуващо или планирано финансиране от Съюза. Някои елементи на разходите обаче не са изцяло документирани, което води до оценката, че информацията за разходите е ясна в умерена степен, което би оправдало рейтинг „В“. И накрая, размерът на прогнозните общи разходи по ПВУ съответства на принципа за ефективност на разходите и е съизмерим с очакваното въздействие върху националната икономика и обществото.

Положителна оценка

- (17) Вследствие на дадената от Комисията положителна оценка на изменения ПБУ, в която се констатира, че ПБУ отговаря задоволително на критериите за оценка, определени в Регламент (ЕС) 2021/241, в съответствие с член 20, параграф 2 от посочения регламент и приложение V към него следва да бъдат определени реформите и инвестиционните проекти, необходими за изпълнението на изменения ПБУ, съответните ключови етапи, цели и показатели, както и сумата, предоставяна от Съюза за изпълнението на изменения ПБУ, под формата на безвъзмездна финансова подкрепа.

Финансово участие

- (18) Прогнозните общи разходи по изменения ПБУ на Латвия възлизат на 1 969 244 522 EUR. Тъй като размерът на прогнозните общи разходи по изменения ПБУ е равен на актуализираното максимално финансово участие, налично за Латвия, разпределеното финансово участие, определено в съответствие с член 20, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2021/241 за изменения ПБУ на Латвия, следва да се равнява на общия размер на максималното финансово участие, налично за изменения ПБУ на Латвия. Тази сума се равнява на 1 969 244 522 EUR.
- (19) Поради това Решението за изпълнение на Съвета от 13 юли 2021 г. следва да бъде съответно изменено. За по-голяма яснота приложението към Решението за изпълнение на Съвета от 13 юли 2021 г. следва да бъде изцяло заменено,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Решението за изпълнение на Съвета от 13 юли 2021 г. за одобряване на оценката на плана за възстановяване и устойчивост на Латвия се изменя, както следва:

- 1) Член 1 се заменя със следното:

„Член 1

Одобряване на оценката на ПВУ

Оценката на изменения ПВУ на Латвия въз основа на критериите, предвидени в член 19, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/241, се одобрява. Реформите и инвестиционните проекти по ПВУ, мерките и графикът за мониторинг и изпълнение на ПВУ, включително съответните ключови етапи и цели, съответните показатели, свързани с изпълнението на предвидените ключови етапи и цели, както и редът и условията за предоставяне на пълен достъп от Комисията до съответните основни данни, са определени в приложението към настоящото решение.“

- 2) Приложението се заменя с текста, съдържащ се в приложението към настоящото решение.

Член 2

Адресат на настоящото решение е Република Латвия.

Съставено в ... на

За Съвета

Председател
